

1984/85:66

Tisdagen den 22 januari

Kl. 13.00

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

1 § Justerades protokollet för den 14 innevarande månad.

2 § Svar på fråga 1984/85:291 om ökad trafiksäkerhet på vägsträckan Norrköping–Norsholm

Anf. 1 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Christer Nilsson har frågat mig vilka åtgärder jag överväger för att öka trafiksäkerheten på vägsträckan Norrköping–Norsholm.

För att besvara Christer Nilssons fråga vill jag kort beskriva vägplaneringssystemet.

Byggande av statliga vägar sker enligt prioriteringarna i de tioåriga vägbyggnadsplanerna. Länsvägplanerna fastställs av resp. länsstyrelse och riksvägplanen av vägverket.

Vägbyggnadsplanerna för åren 1984–1993 omfattar i princip allt statligt vägbyggande. Under åtskilliga år har vägbyggandet använts för att bl. a. stärka sysselsättningen. För att få en riktig prioritering av detta vägbyggande, även från vägsynpunkt, tillämpades i de nu fastställda vägplanerna en ny princip. Ramarna för planerna vidgades till att omfatta inte bara vägbyggande med ordinarie vägmedel utan även sådant vägbyggande som primärt sker av t. ex. beredskaps- eller sysselsättningskäl. Med denna nya princip har vi fått en väl sammanhållen prioritering av det statliga vägbyggandet.

Detta innebär dock att när vägverket gör upp sin årsbudget, som baseras på ordinarie vägmedel och redan beslutade sysselsättningsinsatser, sker detta för en byggvolym som vanligtvis är mindre än planeringsvolymen. Beroende på den totala medelstillelningen kan detta således innebära att de i planerna angivna byggstarterna måste senareläggas eller tidigareläggas. Vägverket skall därvid följa prioriteringarna i vägbyggnadsplanerna.

En ombyggnad av väg E 4 mellan Norrköping och Norsholm har prioriterats in i vägbyggnadsplanerna med planerad byggstart år 1986. Jag vill

Tisdagen den
22 januari 1985

Om ökad trafiksäkerhet på vägsträckan Norrköping-Norsholm

avslutningsvis framhålla att jag delar Christer Nilssons bedömning att en sådan ombyggnad är mycket angelägen.

Anf. 2 CHRISTER NILSSON (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för svaret på min fråga om trafiksäkerheten på E 4-an mellan Norrköping och Norsholm – ett svar som jag uppfattar som klart positivt.

När jag förra gången, vintern 1982, aktualiserade frågan fanns det en tragisk bakgrund. Då hade sex människor omkommit under en månad på den här 2 mil långa delen av E 4-an.

Alla de olyckor som skett på den aktuella vägsträckan har kostat samhället miljontals kronor. De mänskliga tragedier som olyckorna orsakat går naturligtvis inte att mäta.

Den vägsträcka vi nu diskuterar är smal, kurvig och backig, och där finns flera broar. I mörker och halka är det en väg med många dödsfallor, vilket också olycksstatistiken vittnar om. Denna olycksdrabbade flaskhals på E 4-an måste så snart som möjligt byggas om till motorväg. Trafikbelastningen är hög, eftersom Norrköping är ett kommunikationscentrum. Nämnas bör i sammanhanget att vägsträckan mellan Norsholm och Linköping är motorväg.

Även om det – i ett ansträngt budgetläge – skulle kosta några hundratal miljoner kronor att bygga en motorväg mellan Norrköping och Norsholm, skulle ett sådant bygge löna sig samhällsekonomiskt. Olyckorna skulle minska, näringslivets transportkostnader skulle sjunka och arbetslösa bygg- och anläggningsarbetare skulle få jobb. Mot den här bakgrunden är det förvånande att inte vägsträckan Norrköping-Norsholm fanns med i vägverkets långtidsplan.

Herr talman! Jag tolkar statsrådet Boström så, att han anser att trafiksäkerheten på vägsträckan Norrköping-Norsholm måste förbättras och att en motorväg bör börja byggas 1986 eller kanske redan i år. Punktinsatser eller marginella förbättringar är knappast någon lösning enligt min mening. Jag hoppas att ordet ombyggnad i statsrådets svar innebär en motorväg. Länsmyndigheten i Östergötland är beredd att sätta spaden i jorden så snart statsmakterna ger klartecken för ett bygge.

Anf. 3 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Som komplettering av mitt svar kan jag upprepa det jag påpekade, att även jag anser det vara angeläget att bygga om sträckan Norrköping-Norsholm, utifrån trafiksäkerhetssynpunkt liksom utifrån näringslivets behov av rationella transportleder. Låt mig bara säga att i den händelse det skulle tillkomma extra medel för vägbyggande måste nog ett sådant här projekt ifrågakomma.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Svar på fråga 1984/85:326 om åtgärder mot störningar i tågpendeltrafiken mellan Uppsala och Stockholm

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

Anf. 4 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jörgen Ullenhag har frågat mig om vilka åtgärder som har vidtagits och kommer att vidtas för att förhindra en upprepning av tidigare vintrars förseningar och störningar i tågpendeltrafiken mellan Uppsala och Stockholm.

Jag vill först understryka vikten av en punktlig tågtrafik. Skall SJ vara konkurrenskraftigt och attraktivt måste tågen gå och komma i tid. Alltsedan den kaosartade vintern 1981–1982 har tåg förseningarna minskat. Bakom den här utvecklingen ligger statsmakternas kraftiga satsningar på investeringar i järnvägen.

Som jag tidigare upplyst Jörgen Ullenhag här i kammaren har också en rad åtgärder vidtagits för att förbättra tågtrafiken mellan Uppsala och Stockholm. SJ har t. ex. organiserat om och höjt sin snöberedskap väsentligt. Personalen har förstärkts och den maskinella utrustningen har förbättrats. Ett stort antal växlar på linjen har byggts in och försetts med elektrisk värme. Tidtabeller och trafikuppläggning har vidare ändrats för att ge ökade möjligheter att hålla tider trots eventuella tåg störningar. Till nästa vinter kommer dessutom de flesta Uppsalatåg att få dubbla lok; ett i vardera ändan av tågsättet, vilket ger en förbättrad tågföring.

Tyvärre kan jag dock inte lova Jörgen Ullenhag att tåg störningar inte kommer att hända igen. Däremot kan jag lova att SJ prioriterar arbetet med att komma till rätta med tåg förseningarna. Som ett exempel på statsmakternas stöd i detta arbete vill jag slutligen än en gång erinra om den överenskommelse som träffats mellan staten, SJ och Stockholms läns landsting om spårutbyggnad i Storstockholm. Uppsalatrafikens punktlighet beror nämligen till stor del på om spårkapaciteten är tillräcklig här i Stockholm. Överenskommelsen om utbyggd kapacitet kommer därmed även tågtrafiken mellan Uppsala och Stockholm till godo.

Anf. 5 JÖRGEN ULLENHAG (fp):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret.

Bakgrunden till min fråga var de besvärliga förseningar i pendeltrafiken mellan Uppsala och Stockholm som inträffade i början av januari i år.

Under många tidigare vintrar har, som framgår av kommunikationsministerns svar, tågtrafiken mellan Uppsala och Stockholm varit utsatt för svåra störningar. Det har varit mycket besvärande förseningar, antalet sittplatser har många gånger inte räckt till och dessutom var informationen i samband med tåg förseningarna dålig.

Liksom kommunikationsministern vill jag gärna understryka att situationen har blivit mycket bättre. Som helhet har förseningarna blivit färre än under vintrarna 1981 och 1982. Det var mot den bakgrunden som förseningarna under mellandagarna – det rörde sig om flera dagar – kom som en överraskning för de många tusen Uppsalapendlarna. Många fruktade då att

*Om åtgärder mot
störningar i tågpen-
deltrafiken mellan
Uppsala och Stock-
holm*

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om persontrafiken
på järnvägs-
sträckan Arvi-
ka-Mellerud*

man möjligen skulle riskera en återgång till tidigare vintrars pendelelande.

Jag har full förståelse för att kommunikationsministern inte kan lova att tåg förseningar aldrig kommer att kunna inträffa, och samma förståelse har säkert alla de 5 000–6 000 tågpendlarna mellan Uppsala och Stockholm. Vad pendlarna gärna vill försäkra sig om är att SJ vidtar alla tänkbara åtgärder för att undvika tidigare vintrars besvärliga störningar.

Jag sade i en frågedebatt med kommunikationsministern för drygt två år sedan att det svar om pendeltrafiken som jag då fick av Curt Boström ingav hopp inför framtiden. Curt Boström sade vid det tillfället att informationssystemet skulle förbättras, och han påminde om att en avisningshall just skulle tas i bruk.

Också det svar som jag har fått i dag är tillfredsställande. Det är bra att kommunikationsministern nu har gett oss en redovisning av de åtgärder som SJ har vidtagit och står i begrepp att vidta när det gäller Uppsala-Stockholmtrafiken. Det är viktigt för valfriheten vid avvägningen beträffande bostad och arbetsplats att vi har högklassiga kommunikationer längs hela axeln Stockholm-Uppsala. Ingen som inte själv vill flytta från Uppsala till Stockholm skall behöva göra det på grund av att kommunikationerna fungerar dåligt.

Jag noterar också med stor tillfredsställelse att kommunikationsministern nu nämner att de flesta Uppsalatåg till nästa vinter skall få dubbla lok, vilket ytterligare kommer att kunna minska risken för förseningar.

Det är egentligen bara en enda fråga som återstår: SJ:s beredskap vid väderomslag. SJ har ju en sådan beredskap, och det framgår av svaret att den successivt har förbättrats. Utan att vara expert vågar jag dock påstå att det borde vara möjligt att ytterligare förbättra beredskapen för denna beredskap, om jag får uttrycka mig så. Det borde gå att vid väderomslag sätta in beredskapsåtgärderna tidigare än vad som ibland har varit fallet i det förflutna.

Än en gång: Jag tackar kommunikationsministern för svaret på min fråga.

Överläggningen var härmed avslutad.

4 § Svar på fråga 1984/85:329 om persontrafiken på järnvägssträckan Arvika-Mellerud

Anf. 6 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Mot bakgrund av transportrådets förslag till regeringen om den framtida persontrafiken på bandelen Arvika-Mellerud har Ingvar Karlsson i Bengtsfors frågat mig när regeringen avser fatta beslut om bandelen. Han har också frågat om regeringen avser följa transportrådets förslag att persontrafiken upphör innan en godtagbar vägförbättring skett.

Beredningen inom departementet av frågan om den framtida trafikeringen av bandelen Arvika-Mellerud påbörjas i dagarna. Frågan om behovet av vägupprustningar vid en eventuell nedläggning ingår i bakgrundsmaterialet

och måste uppmärksammas under beredningen. Regeringens beslut bör föreligga senast i mars månad.

Anf. 7 INGVAR KARLSSON i Bengtsfors (c):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret. Innehållet i svaret var någorlunda väntat. Det enda konkreta var att beskedet om den aktuella järnvägen kan föreligga i mars månad. Då fattar regeringen beslut.

Men även den övriga biten är intressant. Det krävs mycket pengar för en upprustning av vägnätet, om man skall lägga ned järnvägen.

Vägförvaltningarna i Värmlands och Älvsborgs län kräver 67,5 milj. kr. till upprustningar för att få till stånd en godtagbar vägstandard.

Transportrådet, som är det organ som skall förstå sig på detta allra bäst, säger att det erfordras 15 milj. kr.

Om man, som transportrådet föreslår, skall lägga ned linjen mellan Arvika och Bengtsfors den 9 juni i år måste man investera i vägar för – enligt vägförvaltningarnas beräkningar – 22,5 milj. kr. i Värmland och 10 milj. kr. i Dalsland. Transportrådet har beräknat investeringsbehovet till 10 milj. kr. Var och en förstår att det inte kan bli någon vägupprustning – om så ens för 1 milj. kr. – före juni månad i år.

Om regeringen följer transportrådets förslag kommer det att innebära att bandelen Arvika–Bengtsfors läggs ned innan man genomfört en godtagbar vägupprustning. Det tycker jag att kommunikationsministern skulle kunna kommentera, i alla fall litet grand. Anser regeringen att man skall göra så? Det är en fråga av principiell art, varför det inte spelar någon roll om regeringen bereder det här aktuella ärendet.

Sedan har vi den sträcka som blir aktuell i september 1986, då man enligt transportrådets förslag skall lägga ner resten av banan, dvs. mellan Bengtsfors och Mellerud. Det kräver en investering på över 35 milj. kr. på vägen över Brurefjäll, som det heter. Detta föreslog transportrådet i sin första promemoria. Sedan visade det sig att det samhällsekonomiskt sett skulle bli dyrare att lägga ner järnvägen mellan Bengtsfors och Mellerud. Då föreslog transportrådet i stället 5 milj. kr. för vägsträckan i fråga. Jag har talat med vägfolk, och de förstår inte var på sträckan över Brurefjället dessa 5 milj. kr. skulle satsas. De menar att vad som behövs är en ny väg.

Vi vet också att det inte kan bli någon ny väg mellan Tisselskog och Håverud före september 1986. Också i det fallet kommer man alltså, om regeringen tänker följa transportrådets förslag, att lägga ner trafiken innan en godtagbar vägstandard har upprättats.

Anf. 8 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag upphör aldrig att förvåna mig över att ledamöter av denna kammare ställer kravet att jag skall ge besked i olika frågor innan jag tagit del av ärendena. Jag trodde att alla såg det som rimligt att man för att fatta beslut skall sätta sig in i de olika frågorna.

När jag säger att beredningen av det nu aktuella ärendet påbörjas i dagarna är det enligt min mening orimligt att kräva att jag i förväg skall uttala mig om

något som jag över huvud taget inte känner till. Det rimliga är ju att jag får chansen att sätta mig in i ärendet innan jag förelägger regeringen förslag till beslut.

Men jag kan lova Ingvar Karlsson i Bengtsfors att vi noggrant skall bereda det här ärendet. Vi skall studera transportrådets förslag, och vi skall granska huruvida rådet har handlagt frågan på ett från vår synpunkt och enligt vår bedömning riktigt sätt. Eftersom det finns krav på upprustning av vägar därest man kommer fram till att persontrafiken skall föras över från järnväg till buss, är det naturligtvis min skyldighet att ta ställning till vilka insatser som är nödvändiga att göra för att man skall kunna motsvara regionens krav på vägbyggande i den händelse man fattar ett sådant beslut.

Anf. 9 INGVAR KARLSSON i Bengtsfors (c):

Herr talman! Kommunikationsministern upphör aldrig att förvånas över att man ställer frågor här i kammaren. Han har svårt att förstå det. Men som statsråd borde kommunikationsministern begripa att ledamöterna av denna kammare har till uppgift att ställa frågor till statsråden. Vi är valda bl. a. för att bevaka de frågor som är aktuella inom våra valkretsar.

Många gånger kan det naturligtvis vara svårt för statsråden att ge konkreta besked – det håller jag med om. Men jag tyckte att jag beskrev de problem som uppstår när man skall ersätta tågtrafiken på den här linjen med landsvägstrafik på ett sådant sätt att det inte skulle försvåra för statsrådet att se positivt på min frågeställning. Det är nämligen tekniskt omöjligt att göra någon vägförbättring innan tågtrafiken mellan Arvika och Bengtsfors läggs ner i juni månad. Jag tror säkert att kommunikationsministern håller med mig om att detta är tekniskt omöjligt. Då är det ju bara att svara ja eller nej på frågan om man skall följa transportrådets förslag om att lägga ner tågtrafiken i juni. Det behövs ingen beredning för att göra det. Jag tror att kommunikationsministern är så kompetent att han kan se att det inte före juni månad går att förbättra vägen mellan Arvika och Bengtsfors för dessa 32,5 milj. kr. Det är helt omöjligt att göra det. Inte heller går det att förbättra sträckan över Brurefjället före september 1986. Mot den bakgrunden borde kommunikationsministerns svar vara att det inte går att följa transportrådets förslag, ifall man samtidigt skall tillgodose kravet på en väg som är acceptabel.

Anf. 10 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag har inte ifrågasatt riksdagsledamöternas rätt att ställa frågor, och jag vill gärna hålla med Ingvar Karlsson i Bengtsfors om att riksdagsledamöterna självfallet har inte bara rätt utan också skyldighet att bevaka intressen som gäller deras egen region eller hembygd. Men jag vill samtidigt säga att jag utgår ifrån att ingen heller ifrågasätter min rätt att sätta mig in i ärendena, innan jag ger ett besked i frågorna. Det tycker jag är ett system som vi måste vara mycket angelägna om att hålla på. Jag utgår ifrån att det innebär att vi på det sättet verkligen får en fråga riktigt handlagd.

Anf. 11 INGVAR KARLSSON i Bengtsfors (c):

Herr talman! Jag är, som jag sade tidigare, medveten om att det är svårt för statsrådet att lämna besked. Men jag hoppas att den diskussion som vi haft här under några minuter skall ge kommunikationsministern inblick i just den här frågan och i frågans art på ett sådant sätt att kommunikationsministern, när beredningen nu påbörjas i departementet och så småningom avslutas, skall känna till förhållandena på ett bättre sätt än om frågan inte hade ställts. Jag upprepar att om kommunikationsministern och regeringen följer transportrådets förslag innebär det helt enkelt att man under den lilla tid som står till buds inte kan få någon bra vägsträckning och vägstandard som ersättning på den här sträckan. Vi kommer att få skaka fram på dessa vägar i årtal utan någon godtagbar vägstandard.

När man lade ned Lelångenbanan mellan Uddevalla och Bengtsfors i början av 1960-talet tog det sedan 20 år innan vägen var klar. Kommer det att ta 20 år också innan den här vägen blir klar?

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på fråga 1984/85:330 om orsakerna till förseningar med postutdelningen under julhelgen

Anf. 12 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Siri Häggmark har bett mig redogöra för orsakerna till postens förseningar med utdelning av post under julhelgen, trots att försändelserna postats i god tid före helgen.

Det är riktigt att det var vissa förseningar i postutdelningen under julhelgen. De uppkom trots de extra åtgärder som posten vidtog, 60 extra godsvagnar sattes in under julperioden, och extra postvagnar sattes in på linjerna Stockholm–Göteborg och Stockholm–Malmö. Dessutom sattes extra nattpostflyg in under december på linjerna Malmö–Stockholm–Malmö, Göteborg–Stockholm, Stockholm–Umeå, Stockholm–Luleå och Stockholm–Sundsvall. Som extra åtgärd hade posten också fullständig utdelning lördagen den 22 december.

Trots dessa extra insatser inträffade alltså vissa förseningar som till en del hängde samman med det kraftiga snöovädret veckan före jul. En del postförande tåg kom därigenom inte fram i tid. Effekten av detta tillsammans med de stora postmängderna blev en dags försenad utdelning i Stockholmsområdet, viss försening av post i Göteborgsområdet samt förseningar i postutdelningen i Norrland. Det dåliga vädret orsakade också att lastkapaciteten inte kunde utnyttjas maximalt i flygförbindelserna mellan den 18 och 22 december med försenad postutdelning som följd.

En bidragande orsak var också att antalet julkort som postades sista inlämningsdagen blev högre än beräknat.

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om orsakerna till
förseningar med
postutdelningen
under julhelgen*

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om orsakerna till
förseningar med
postutdelningen
under julhelgen*

Anf. 13 SIRI HÄGGMARK (m):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret på min fråga. Posten är numera ett företag som går med vinst i stället för med brev. Så uttryckte sig en glad skämtare med anledning av att postutdelningen inte fungerade särskilt väl under sistlidna jul- och nyårshelg. Ja, det går väl an att skämta med vårt kära postverk. Men för många var det inte särskilt lustigt att postutdelningen inte fungerade som den borde. Själv råkade jag ganska illa ut. Den 17 december skickade jag ett viktigt brev, och den 18 december skickade jag ett annat minst lika viktigt brev – alltså den dag som enligt posten var den sista inlämningsdagen för att man säkert skulle veta att posten hann fram. Mina båda brev anlände till resp. adressater den 27 och den 28 december. I båda fallen var det, tyvärr, för sent. Vem man än träffat har postens senfärdighet diskuterats. Det framgår således att julbrev och julkort nådde sina adressater efter helgen i synnerligen många fall. I tidningen Expressen den 28 december kunde man se en bild med alla de säckar sorterad julpost som hängde i postens jätteterminal vid Tomtebodan.

Jag får be om ursäkt, herr talman, men bilden i Expressen fick mig att associera till ett storslakteri med rader av djurkroppar upphängda i krokar.

Det är sant, som kommunikationsministern säger, att antalet postförsändelser slog alla rekord den senaste julen. Det var faktiskt ca 43 miljoner julhälsningar och ca 1,1 miljon paket. Men nog måste väl postens ledning ändå kunna räkna med att det kan bli en topp i fråga om belastningen och nog kan man väl ha en viss framförhållning och visa flexibilitet med tanke på att det, som sagt, kan bli en anhopning av post.

Med flexibilitet menar jag också att man både på julaftonen och på nyårsaftonen kunde ha haft en fullständig postutdelning, som på en vanlig vardag. Både julaftonen och nyårsaftonen inföll ju på vanliga vardagar. Med tanke på att det i julveckan var snöstorm – vi bor dock i ett nordligt land – och att det därför blev en del trassel kunde man väl ha visat flexibilitet och således snabbt ha trimmat in extra personal som var villig att ombesörja ordinarie postutdelning dessa dagar.

Jag vill således fråga kommunikationsministern: Ämnar kommunikationsministern vidta några åtgärder för att det som inträffade sistlidna storhelg inte upprepas, dock utan att det får föranleda något tal om ministerstyre – posten är ju ett självständigt verk? Man kan ju göra sig underkunnig om vissa saker.

Anf. 14 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag vill gärna framhålla att jag ägna och även å postens vägnar beklagar det som inträffat. Jag hoppas att Siri Häggmark och alla andra som haft obehag av det inträffade har överseende därmed.

Vad kan jag då göra? Ja, jag vet i varje fall att man – självfallet är det så – på postverket inte är nöjd med den här situationen. I dagarna har man avslutat ett utvärderingsarbete när det gäller jultrafiken 1984. De erfarenheter som vunnits därvidlag avser man att använda sig av vid planeringen av 1985 års jultrafik. Det är bara att hoppas att allting klaffar. Skulle det inte göra det,

kommer man med stor sannolikhet att göra ytterligare utvärderingar. Så håller man på till dess att man kommer fram till att utdelningen fungerar hundraprocentigt, eller åtminstone så bra som det över huvud taget är möjligt.

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

Anf. 15 SIRI HÄGGMARK (m):

Herr talman! Jag tackar för det uttalandet. Jag är väl medveten om svårigheterna i detta sammanhang. Samtidigt är jag glad att postverket nu verkligen tar itu med detta och att man gör en utvärdering och även planerar för nästa jul- och nyårshelg. Även då blir det en lång helg.

Det finns ingenting att göra åt detta nu. Vi får avvakta och se vad som händer!

Överläggningen var härmed avslutad.

*Om huvudleden
för vägtrafiken
mellan Stockholm
och Göteborg*

6 § Svar på fråga 1984/85:343 om huvudleden för vägtrafiken mellan Stockholm och Göteborg

Anf. 16 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Lars Ernestam har frågat mig om jag avser att vidta åtgärder för att dels fastlägga att nuvarande kanalisering av trafiken genom E 3 och E 18 skall bibehållas och även i fortsättningen prioriteras, dels få till stånd förbättringar av väg 50 mellan Hallsberg och Ödeshög.

Bakgrunden till Lars Ernestams fråga är att det har framkommit uppgifter om att vägverket diskuterar att i en framtida planering eventuellt prioritera leden Göteborg–Jönköping–Stockholm.

För byggande av statliga vägar finns ett av riksdagen fastlagt planeringssystem. Planering och prioritering av enskilda vägobjekt är decentraliserat till lokal och regional nivå. Prioritering mellan olika vägobjekt och val av standard för dessa skall ske på samhällsekonomiska grunder.

Jag har inte för avsikt att frångå det av riksdagen fastlagda planeringssystemet. Byggande av statliga vägar skall således även fortsättningsvis, inom ramen för anvisade medel, ske utifrån trafikanternas efterfrågan och samhällsekonomiska överväganden i övrigt inom ramen för vårt decentraliserade planeringssystem.

Anf. 17 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Jag tackar kommunikationsministern för svaret, som tyvärr inte ger mig så mycket av klarhet i den fråga som jag har ställt.

Det finns ett ordspråk som säger: Vad stort sker, det sker tyst. Det finns inget i det planeringsunderlag som riksdagen har tagit ställning till som pekar i den riktning som anges i mina frågor. Det pågår väl ändå diskussioner om trafikutvecklingen. Det pågår diskussioner om en bro- eller tunnelförbindelse till Danmark. Och om motorvägen mellan Jönköping och Stockholm successivt byggs ut kan det – även om detta planeringsmässigt inte är

*Om huvudleden
för vägtrafiken
mellan Stockholm
och Göteborg*

meningen – bli så, att trafikanterna från Göteborg finner det bekvämare att ta leden över Jönköping. Jag ifrågasätter inte behovet av en utbyggnad även där. Vi har tidigare hört ett frågesvar, som behandlar en del av den vägen.

Men Örebro län och Västmanlands län har mycket stora strukturproblem f. n. Arbetslösheten i dessa län hör till den högsta i landet. Och Örebro har ett strategiskt bra läge i landet för transporter, och just inom den sektorn finns det utvecklingsmöjligheter. Kommunerna Örebro, Hallsberg och Kumla gör stora satsningar just nu på det området. Därför vore det beklagligt om utbyggnaden successivt går åt det håll som jag befarar, att trafiken Göteborg–Stockholm kommer att gå över Jönköping och Ödeshög.

Mina frågor blir då:

Kommer en utbyggnad av E 3 att prioriteras, så att den inte kommer på efterkälken? Är man i alla län som är berörda av frågan beredd att ställa upp på den prioriteringen? Jag tänker exempelvis på Skaraborgs län, där man har en spridd tätortsbild och kanske anser att det finns många vägar att prioritera.

Det är väl ändå regeringen, och speciellt kommunikationsministern, som har ansvaret för att de regionala aspekterna på lång sikt bevakas och att utbyggnaderna av riksvägar inte medför stora strukturförändringar i landet? Finns det verkligen, kommunikationsministern, inga skäl att kommentera min fråga?

Anf. 18 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Jag har försökt kommentera frågan i mitt svar – det är möjligt att vi inte riktigt har förstått varandra.

En sak är emellertid absolut klar: När det gäller flerårsplaner och fördelningsplaner inom vägplaneringen har vi ett sådant system att man ute i länen står för bedömningarna. När man i ett län anser att en väg skall byggas ut har man en lång rad kriterier som ligger till grund för ett sådant beslut. Trafikintensiteten är naturligtvis viktig. Här finns det också en samordning.

Men det är inte jag som gör dessa prioriteringar. Det är riksdagen som har fastställt planeringssystemet, och det har man att rätta sig efter ute i regionerna. Sedan anvisar riksdagen – naturligtvis efter mitt förslag – medel för att de investeringar som är nödvändiga skall kunna göras. Det har ingenting att göra med den fråga som har ställts. När svaret skrevs utgick jag ifrån att detta var en fråga som gällde planeringssystemet, som alltså är fastställt av riksdagen.

Anf. 19 LARS ERNESTAM (fp):

Herr talman! Jag vill inte ta ifrån länen möjligheten att planera – de skall naturligtvis ha sitt planeringsansvar. Men utbyggnadstakten när det gäller de stora pulsådronna i trafiken, som huvudlederna och Europavägarna utgör, får oerhört stora regionala effekter.

Jag tror att det är mycket bra om vi får en motorväg mellan Jönköping och Stockholm. Vi har i en tidigare frågedebatt hört att en sådan behövs. Men successivt, om fem, tio eller femton år, får det kanske stora regionala

effekter. Jag pekar därför på att det finns län som nu har stora strukturproblem och kan komma på efterkälken. Jag tror inte att detta arbete kan överlåtas enbart åt länen, utan man måste även på regeringsnivå göra avvägningar i fråga om vad det innebär för landet i stort – oavsett vad riksdagen har sagt.

Överläggningen var härmed avslutad.

Om tjänsterna som regionala informationssekreterare vid trafiksäkerhetsverket

7 § Svar på fråga 1984/85:346 om tjänsterna som regionala informationssekreterare vid trafiksäkerhetsverket

Anf. 20 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Rune Torwald har frågat mig om jag är beredd att medverka till att de av trafiksäkerhetsverkets informationssekreterare som vill antingen får möjlighet att fortsätta med i stort sett sina nuvarande arbetsuppgifter inom NTF eller bereds annan statlig anställning/arbetsuppgift på nuvarande hemort eller i dess närhet.

I föregående års budgetproposition togs det tredje och sista steget i den av riksdagen beslutade successiva överföringen från trafiksäkerhetsverket till NTF av informationsuppgifter och medel härför. I anslutning härtill redovisade jag att en indragning borde göras av de sju tjänsterna som informationssekreterare i trafiksäkerhetsverkets distriktsorganisation och att ändringen borde vara genomförd före budgetåret 1986/87.

Ett i skilda sammanhang uttalat önskemål är att det i länens trafiksäkerhetsförbund skall finnas minst en heltidsarbetande trafiksäkerhetskonsult. Jag angav därför i föregående budgetproposition att NTF, med hänsyn till den breddade informationsverksamheten som ankommer på föreningen genom medelsöverföringen, aktivt borde verka för att heltidsarbetande konsulenter med informationsverksamhet skulle finnas i alla länsförbund.

Den relativt långa tiden för förändring av trafiksäkerhetsverkets regionala informationsverksamhet gör det möjligt att finna praktiska lösningar där informationssekreterarnas kompetens kommer till användning. I den mån länsförbunden kan tillgodogöra sig denna kompetens är detta mycket positivt. Enligt uppgift har kontakter också tagits mellan NTF och trafiksäkerhetsverket för att få till stånd sådana lösningar.

Slutligen vill jag erinra om att för innehavarna av dessa tjänster gäller de anställningsvillkor som tillämpas för statligt anställda i allmänhet.

Anf. 21 RUNE TORWALD (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka kommunikationsministern för svaret.

Jag har ingenting att erinra mot vad som anförs på s. 1 i svaret. Det är en redovisning av sakhförhållanden. och riksdagen var också ense när beslutet fattades.

När jag går till s. 2 blir jag en smula betänksam, även om jag ser med viss förhoppning på vad som står i sista meningen i första stycket: "Enligt uppgift

*Om tjänsterna som
regionala informa-
tionssekreterare vid
trafiksäkerhetsver-
ket*

har kontakter också tagits mellan NTF och trafiksäkerhetsverket för att få till stånd sådana lösningar.”

Min spontana fråga är närmast: När togs dessa kontakter? Var det först när min fråga ställdes, eller togs de tidigare?

Om jag skulle ha lämnat detta svar hade jag inte velat ta med den sista meningen, därför att den är verkligen goddag-yxskaft:

”Slutligen vill jag erinra om att för innehavarna av dessa tjänster gäller de anställningsvillkor som tillämpas för statligt anställda i allmänhet.”

Vad skulle annars gälla? De är ju statligt anställda.

Det intressanta är hur man brukar bära sig åt när man överlämnar arbetsuppgifter från en enhet till en annan. Oavsett om det gäller den privata arbetsmarknaden eller den statliga brukar det innebära att man i samband därmed försöker träffa en överenskommelse om hur man skall förfara med de tjänstemän som förlorar sina arbetsuppgifter. Då finns det i regel två lösningar. Man talar med tjänstemännen för att utröna om de antingen är intresserade av att följa med över till den nye för arbetsuppgifterna ansvarige eller om de hellre vill stanna kvar i den egna förvaltningen och syssla med någonting annat. Den sista lösningen är inte särskilt enkel, eftersom trafiksäkerhetsverket egentligen förlorar alla arbetsuppgifter på det regionala planet. Det är möjligen litet enklare när det gäller det centrala planet.

Att jag undrar när den omtalade kontakten togs beror på att jag vet att man i ett fall har tillsatt innehavare i Göteborg utan att över huvud taget ledigförklara tjänsten, dvs. den som var anställd hos trafiksäkerhetsverket fick inte ens chans att söka den. I ett annat fall har tjänsten varit ledigförklarad och den på orten boende regionale tjänstemannen hos trafiksäkerhetsverket har sökt befattningen, men inte fått den. Detta innebär att tjänstemännen t. o. m. har blivit underrättade om att de kan räkna med att bli skilda från sina anställningar senast den 1 juli 1986. Anser statsrådet att detta är en rimlig lösning?

Anf. 22 Kommunikationsminister CURT BOSTRÖM:

Herr talman! Kontakter togs innan Rune Torwald ställde frågan.

Med anledning av påpekandet att sista delen av svaret skulle vara liktydigt med goddag-yxskaft, skulle jag vilja säga: som man frågar får man svar.

Anf. 23 RUNE TORWALD (c):

Herr talman! Jag vet mig inte ha frågat om vilka anställningsvillkor som gäller. Eftersom jag är gammal statlig tjänsteman har jag mycket väl klart för mig vad som gäller. Vad jag frågade var: Vad har arbetsgivaren gjort för att ta sitt ansvar som arbetsgivare, när han lämnar ifrån sig arbetsuppgifter till en enhet utanför den statliga förvaltningen? Har han försökt att ordna för de berörda tjänstemännen på ett förnuftigt sätt? På de frågorna är svaret att man nu åtminstone har tagit kontakter. De har tydligen inte varit framgångsrika i de två av de sju regionerna som jag närmast har haft kontakt med. Anser

statsrådet att det är en rimlig lösning att dessa sju befattningshavare från den 1 juli 1986 skall stå utan arbete?

Överläggningen var härmed avslutad.

8 § Svar på fråga 1984/85:307 om prövningen av visst slag av utvisningsärenden

Anf. 24 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! Karin Israelsson har mot bakgrund av ett nyligen i massmedia uppmärksammat fall frågat mig om jag är beredd att utvidga underlaget för bedömning vid prövningen om det föreligger skenäktenskap eller inte vid utvisning från Sverige.

Utän att i sak gå närmare in på det ärende som Karin Israelsson uppenbarligen syftar på, vill jag ändå inledningsvis nämna att det i det ärendet inte sattes i fråga att äktenskapet verkligen var ett seriöst förhållande. Denna fråga kom inte ens upp till diskussion i ärendet. Beslutet utgjorde nämligen endast en tillämpning av regeln om kravet på uppehållstillstånd före inresa i Sverige.

Denna regel innebär att en utlänning som har rest in i Sverige utan att ha uppehållstillstånd eller med uppehållstillstånd endast för besök inte får beviljas uppehållstillstånd så länge han eller hon vistas i Sverige. Det enda tillstånd som kan beviljas i ett sådant fall är ett förlängt besökstillstånd. Från regeln kan i särskilda fall undantag göras.

Bestämmelsen innebär i de fall som Karin Israelsson åsyftar att om en utlänning har kommit hit som besökande och under vistelsen här gifter sig med en här bosatt person och därför själv vill bosätta sig här, måste utlänningen återvända till sitt hemland och därifrån ansöka om uppehållstillstånd för bosättning i Sverige.

Även om regeln, som jag nyss nämnde, inte är undantagslös, kan äktenskap eller sammanboende i Sverige aldrig ensamt vara tillräckligt skäl för att ett förstagångstillstånd skall få beviljas en redan inrest person. Utöver anknytningen hit måste det finnas någon omständighet i ärendet som gör att det skulle uppfattas som stötande för rättskänslan att tvinga den utländske medborgaren att återvända hem för att där ansöka om tillstånd. Ett sådant skäl som särskilt nämns i förarbetena är att kvinnan är gravid. Även andra omständigheter kan vara tillräckliga skäl för att ge tillstånd. Om en sådan "omständighet av synnerlig vikt" – som det står i bestämmelsen – åberopas, görs en utredning, där de båda kontrahenterna hörs.

För att slutligen besvara Karin Israelssons fråga om prövningen av om skenäktenskap föreligger eller inte, vill jag understryka att det enligt praxis krävs mycket starka skäl för att en anknytning som åberopas skall anses vara tillkommen endast för skens skull. Detta gäller alldeles särskilt när prövningen avser en ansökan om förstagångstillstånd och oberoende av om ansök-

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om prövningen av
visst slag av utvis-
ningsärenden*

*Om prövningen av
visst slag av utvis-
ningsärenden*

ningen har gjorts här i landet eller från hemlandet. Något sådant initiativ som Karin Israelsson efterlyser anser jag därför inte vara nödvändigt.

Anf. 25 KARIN ISRAELSSON (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för svaret på min fråga.

För en och en halv månad sedan ställde jag frågan med anledning av ett utvisningsfall, som då var aktuellt uppe i Västerbotten. Bakgrunden till frågan var behandlingen av en polsk kvinna, som starkt upprörde många människor. Jag fick då uppfattningen att det också rörde sig om en bedömning av huruvida det var ett skenäktenskap eller inte. Men jag förstår av statsrådets svar att så inte var fallet. – Nackdelen med det som händer i sådana här ärenden är att pressen vinklar det hela på ett sätt, medan verkligheten ofta ser annorlunda ut. Det är bara att beklaga.

Kvinnan fanns här i Sverige på turistvisum. Hon träffade sin blivande man, som hon hade brevväxlat med tidigare. Därefter började den byråkratiska processen, som innebar hindersprövning både i Polen och i Sverige. Hennes turistvisum förföll, men i och med att hennes ansökan om hindersprövning bifölls ansåg hon att det hela var klart. Uppehållstillståndet hade också förlängts två gånger.

Parterna vigdes i augusti månad. Därefter ansökte kvinnan om permanent uppehållstillstånd, vilket resulterade i att detta nekades henne av det skälet att uppehållstillstånd skall sökas i hemlandet.

Förre ärkebiskopen, landshövdingen, förre biskopen i stiftet m. fl. engagerade sig. Kyrkoherden i församlingen hade också tidigt intresserat sig för fallet och drog då dessa med sig.

Så kom beskedet att kvinnan får stanna – och strax steg en socialdemokratisk riksdagsman från länet fram och tog äran åt sig för att hon får stanna kvar i Sverige. Man känner sig något brydd efter att ha fått uppleva hur vissa utvisningsärenden behandlas. Vilket är egentligen skälet till att kvinnan får stanna? Är det riksdagsledamotens agerande i invandrarverkets korridorer eller hade den första utredningen brister? Jag vet att ärendebalansen är besvärlig i invandrarverket, men nog finns det fog för uppfattningen att det kan bli felaktigheter i ärendebehandlingen, eftersom detta har kunnat hända. Det hela har blivit en principfråga. Är det den lokala opinionen som betyder mest eller betyder andra saker lika mycket när ärenden skall omprövas? Har man samma möjligheter att få en omprövning av invandrarverkets beslut, om man inte lyckas engagera en socialdemokratisk riksdagsman?

I detta fall verkar det också som om det under ärendets gång har varit bekymmer med informationen till kvinnan. Hon bibringades felaktigt uppfattningen att det hela var klart. Jag kan förstå att det är svårt att nå fram med information till människor. Svårigheterna kan dels vara av språklig karaktär, dels av formell karaktär – eftersom vår byråkratsvenska har en terminologi som kan missförstås.

Jag är tacksam över att statsrådet har uppfattningen att skenäktenskap bedöms på ett alldeles speciellt sätt. Jag känner mig också nöjd med svaret.

Jag tror även att vi följer riksdagens beslut i ärenden där skenäktenskap kan ifrågasättas, nämligen att de skall bedömas på ett för kvinnan fördelaktigt sätt.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Svar på fråga 1984/85:340 om behandlingen av ansökningar om asyl i Sverige

Anf. 26 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! Sten Andersson i Malmö har frågat mig om Sverige vidtagit några åtgärder i avsikt att enbart ta emot de personer, vilka i sina hemländer uppenbart är förföljda och förtryckta. Han har också frågat om förhandlingar upptagits med DDR och Polen med avsikt att stationera passpolis ombord på aktuella färjelinjer, och om så är fallet, om det finns anledning tro på ett positivt besked från berörda länder. Frågorna har ställts mot bakgrund av att antalet asylsökande till Sverige som rest in via de sydsåkanska hamnarna har ökat under hösten och att många av de asylsökande har saknat pass vid framkomsten. Sten Andersson har också nämnt att han anser det uppenbart att en omfattande "människohandel" äger rum i syfte att erhålla tillstånd att stanna i Sverige.

I enlighet med den invandrapolitik vi fört i Sverige under senare år accepteras i princip endast en grupp, förutom nordbor och anknytningsfallen, nämligen personer som i sina hemländer riskerar förföljelse av politiska eller andra skäl. Gruppen innefattar flyktingar enligt Genèvekonventionen och andra med flyktingliknande skäl samt krigsvägrare. De av Sten Andersson efterlysta åtgärderna är därför såvitt jag kan bedöma redan tillgodosedda i den nuvarande lagstiftningen. Att vi dessutom av humanitära skäl har möjligheter att låta människor med andra mycket ömmande skäl få stanna utgår jag från att vi alla tycker är riktigt.

Sverige medverkar, bl. a. i samarbete med FN:s flyktingkommissarie, till att överföra ca 1 200 flyktingar från olika delar av världen, den s.k. flyktingkvoten, till Sverige. Dessutom kommer varje år ett antal asylsökande spontant till Sverige. Under år 1984 uppgick dessa till omkring 7 000 vuxna, efter det att ca 1 600 hade direktavvisats efter en noggrann första utredning.

För att en riktig bedömning skall kunna göras i de enskilda fallen är det naturligtvis viktigt att myndigheterna har tillgång till en så fullständig utredning som möjligt. Detta försvåras av att många asylsökande saknar passhandlingar och andra identitetshandlingar. Jag tog upp detta problem i kammaren i ett frågesvar så sent som den 4 december förra året. Jag nämnde då att problemet inte enbart är svenskt, utan att förreelsen även orsakat problem i andra länder. Frågan har bl. a. diskuterats inom Förenta nationernas flyktingkommissariat. Regeringen ägnar frågan stor uppmärksamhet och har haft kontakter med såväl DDR som Polen. Just nu i januari har utrikesdepartementet på nytt tagit upp frågan med DDR. Jag vill understry-

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om behandlingen
av ansökningar om
asyl i Sverige*

ka att våra ansträngningar att motverka passförstöring inte får äventyra de asylsökandes rättighet att få det skydd de kan behöva.

Jag kan inte bedöma om det i någon större omfattning förekommer att personer i vinningssyfte främjar invandring till Sverige. Sedan den 1 januari 1984 har myndigheter möjlighet att ingripa med stöd av 96 § andra stycket i utlänningslagen, och jag utgår från att eventuella brott mot lagrummet beivras.

Anf. 27 STEN ANDERSSON i Malmö (m):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för svaret på min fråga.

Jag skulle vilja börja med att nämna några siffror som är både aktuella och mycket skrämmande. År 1982 hade vi 102 asylsökande i Trelleborg. 1983 hade vi 2 387, varav 906 saknade pass, när de kom till Trelleborg. I januari månad 1985 har vi tagit emot 435 asylsökande flyktingar. 354 av dessa saknade pass. Detta skulle, herr talman, om man gjorde en prognos, visa sig innebära att vi när 1985 gått ut har kommit upp i en siffra enbart för Trelleborg på 7 000 asylsökande, varav nästan 5 000 skulle sakna pass. Nu kan man givetvis inte ta dessa siffror för gott, men detta borde ändå vara en tankeställare.

De som söker asyl i Sverige utan att visa upp pass har uppenbarligen skäl för att inte visa passet. Passet måste de ha behövt på resan hit, och man kan alltså drabbas av misstanken att chansen till asyl skulle ha minskat, om de hade visat upp de korrekta passhandlingarna. Detta är vad var och en först får i åtanke, när ett så stort antal asylsökande kastar bort eller fördärvar sina pass.

Statsrådet säger att man har tagit upp frågan med DDR nu i januari. Detta betraktar jag som mycket positivt, men jag skulle vilja ställa frågan: Finns det utsikter att vi får möjlighet att stationera svensk passpolis ombord på de aktuella färjorna?

Statsrådet säger också att hon inte kan bedöma om det i någon större omfattning förekommer att personer i vinningssyfte främjar invandring till Sverige. Det är möjligt att statsrådet inte kan bedöma detta, men enligt polisuppgifter och enligt uttalanden av flyktingar i massmedia, press och TV, står det helt klart att ett mycket stort antal har sökt sig till Sverige just på grund av vår sociala standard. Det förekommer också uppgifter om att det kostar mellan 30 000 kr. och 140 000 kr. per person att resa hit till Sverige.

Jag skulle till sist, herr talman, vilja ställa följande krav: Kommer man till Sverige och har man haft ett pass på vägen hit skall man, för att få stanna, behålla passet även vid infarten till Trelleborg.

Anf. 28 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! Jag tror att vi skall lämna både Sten Anderssons i Malmö matematik och hans statistiska slutsatser därhän.

Vi ser allvarligt på att människor kommer hit utan pass och på det sättet försvårar svenska myndigheters handläggning av deras ärenden. Det är mot den bakgrunden som vi, både i internationella fora som flyktingkommissariatet

och med våra grannländer, försökt att på diplomatisk basis ta upp det här allvarliga problemet. Senast nu i dagarna har vi haft samtal med östtyskarna, och vi tror att vi har kommit ytterligare ett steg på väg i och med dessa samtal.

Om det är på det viset att polisen till Sten Andersson sagt att man är övertygad om att detta sker i vinningsssyfte, förutsätter jag att polisen också använder 96 § i utlänningslagen. Det är för sådana fall som denna paragraf har beslutats av riksdagen.

Anf. 29 STEN ANDERSSON i Malmö (m):

Herr talman! Jag är något förvånad över att statsrådet säger att man skall lämna statistiken därefter. Denna statistik måste väl t. o. m. ett statsråd betrakta som ganska allvarlig och vara mycket oroad över.

Sedan säger statsrådet att hon förutsätter att eventuella brott mot denna lagstiftning beivras av polisen. Jag vill då bara tala om för statsrådet att polisen i Trelleborg på grund av den mycket kraftiga arbetsbelastning som den starka flyktingströmmen förorsakar måste lämna massvis med andra brott åt sidan. Skall vi nu dessutom lägga ytterligare arbete på polisen, vet jag inte var detta slutar.

Jag anser ändå att statsrådet borde svara på den fråga jag ställde i slutet av mitt anförande. Är det orimligt att ställa det kravet på en flykting som kommer till Sverige och begär politisk asyl och som bevisligen måste ha haft ett pass med sig under resans gång, att han eller hon också har med sig detta pass vid passeringen av den svenska gränsen? I annat fall borde man få resa tillbaka till det land som man kommer ifrån, eftersom man försämrar polisens möjligheter att på ett vettigt sätt klara ut dessa fall.

Anf. 30 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! De svenska myndigheterna gör vad de kan för att människor skall inse att det är en fördel att ha pass eller andra identitetshandlingar med sig när de begär skydd i det svenska samhället. Det visar också de ändringar i utlänningslagen som riksdagen antog i våras. Detta är också bakgrunden till att vi nu på olika sätt försöker hitta praktiska metoder för att förhindra att människor gör sig av med sina handlingar under den sista ressträckan till Sverige. På detta område pågår både förhandlingar och olika försök.

Anf. 31 STEN ANDERSSON i Malmö (m):

Herr talman! Jag hoppas att de aktuella förhandlingarna leder till resultatet att vi kan få svensk passpolis stationerad ombord på färjorna från kontinenten till sydsåkanska hamnar.

När jag ställde min fråga hoppades jag att få ett något annat svar än det jag fått. Jag frågade nämligen vilka åtgärder man har vidtagit. Vad jag ville få veta var om man från svensk sida via ambassader och massmedia i de aktuella länderna talat om att det inte är så lätt att komma in i Sverige, som vissa s. k. människosmugglare tydligen inbillat en del flyktingar.

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om hanteringen av
isocyanat*

Anf. 32 Statsrådet ANITA GRADIN:

Herr talman! Som svar på den sista frågan kan jag upplysa att Sverige via både utrikesdepartementet, invandrarverket och inte minst våra ambassader t. o. m. gått ut och annonserat om de regler som gäller för att få komma till Sverige och om att Sverige inte längre är något öppet invandrarland. Det har också haft åsyftad effekt.

Anf. 33 STEN ANDERSSON i Malmö (m):

Herr talman! Jag tackar statsrådet för det klargörandet. Det kommer att innebära att vi får hit de personer som i sina hemländer verkligen är förföljda och förtryckta av olika skäl. I dag verkar det som om många av dem som kommer hit gör det därför att vi har bättre social standard i Sverige. Det är ju inte de personer som har råd att betala mellan 30 000 och 140 000 kr. för att komma hit till Sverige – hur många det nu är kan vi inte veta, men enligt polisen verkar det vara ganska många – som vi i första hand skall vara aktsamma om, utan det är som sagt de människor som i sina hemländer verkligen är förtryckta och förföljda.

Överläggningen var härmed avslutad.

10 § Svar på fråga 1984/85:319 om hanteringen av isocyanat

Anf. 34 Jordbruksminister SVANTE LUNDKVIST:

Herr talman! Marie-Ann Johansson har, mot bakgrund av katastrofen i Bhopal i Indien, frågat mig om myndigheterna kartlagt och bedömt all hantering av isocyanat i Sverige så att en öppen redovisning kan ske av var det förekommer samt hur säkerheten fungerar.

Isocyanater är en grupp kemiska ämnen som kännetecknas av bl. a. att de kan vara farliga för människans andningsorgan. Den form av isocyanat, metylisocyanat, som orsakade skadorna i Indien är en av de farligaste isocyanaterna. Metylisocyanat varken tillverkas i eller importeras till vårt land.

Hälsorisker vid hanteringen av isocyanater behandlas sedan länge av berörda myndigheter. Omfattande utredningsarbete har utförts av bl. a. arbetarskyddsstyrelsen som har givit ut särskilda föreskrifter som gäller för all verksamhet där isocyanater framställs, används eller på annat sätt hanteras.

Beredskapsplaner skall finnas för olyckor vid hantering av alla farliga kemikalier, inkl. isocyanater. Statens brandnämnd bedömer att eftersom de isocyanater som används i Sverige är mindre flyktiga än metylisocyanat blir riskområdet vid ett eventuellt haveri i Sverige i regel begränsat till industriområdet.

Ansvariga myndigheter arbetar alltså aktivt med de risker som hanteringen av isocyanater kan medföra. Myndigheterna har därvid kartlagt och bedömt hanteringen i den utsträckning de ansett nödvändigt för att fullgöra

sin uppgift. Givetvis är myndigheterna beredda att öppet redovisa sitt arbete. Jag anser det angeläget att riskerna vid hantering av farliga kemikalier redovisas på ett öppet sätt. Utsläppet av oleumgas i Karlskoga understryker vikten härav. Försvarsministern redovisade i fredags här i riksdagen de åtgärder som vidtagits och som planeras för att förbättra samhällets beredskap mot kemikalieolyckor.

Som jag tidigare nämnt förekommer inte det vid olyckan i Indien aktuella ämnet i Sverige. Jag förutsätter ändå att berörda myndigheter, som underlag för bedömningar och ställningstaganden till eventuella ytterligare åtgärder, tar till vara de informationer och erfarenheter som händelsen i Indien kan ge möjlighet till.

Anf. 35 MARIE-ANN JOHANSSON (vpk):

Herr talman! Giftkatastrofen i Bhopal fyllde oss med många känslor. Vi kände sorg och medlidsamhet när vi såg de drabbade i TV, men också ilska och vrede över att sådana här katastrofer kan och får förekomma – att människan inte har bättre kontroll över de olika processer hon sätter i gång.

Jag ställde en fråga till jordbruksministern utifrån vad många människor i Sverige frågade sig efter katastrofen i Indien. Kan något liknande inträffa i Sverige? Har regering, myndigheter och andra samhällsorgan full kontroll över hanteringen av miljöfarliga ämnen inom den svenska industrin? Vi göteborgare kunde exempelvis läsa att flera olika företag i Göteborg – belägna nära intill bostadsområden – hanterar ämnen liknande dem som orsakade katastrofen i Indien.

Jag får tacka för svaret på min fråga, även om verkligheten kanske mera direkt gav mig ett svar. Jag tänker då förstås på gasutsläppet i Karlskoga, som statsrådet också nämnde i sitt svar. Den olyckshändelsen visar att det finns fog för människors oro. Beredskapen var dålig, det dröjde innan det gick larm till allmänheten, de ansvariga på fabriken tog till en början lätt på olyckstillbudet, osv. Den svenska allmänheten kan alltså inte på något sätt vara till freds med sakernas tillstånd här i landet.

I olika tidningsartiklar har också visats att planeringen är dålig i Sverige. Miljöfarlig industri tillåts etablera sig alltför nära bostadsområden – det är ett exempel.

Jag har nu lugnats med att undersökningar tillsätts, att katastrofmöten äger rum, att samhällets planering ses över osv. Statsrådets svar på min fråga var ganska precist, och jag får väl anse den vara fylligt besvarad. Men liksom statsrådet, som i sitt svar gör vissa allmänna bedömningar, vill också jag något vidga debatten. Jag fäste mig särskilt vid en mening i statsrådets svar, där det framhålls att det är "angeläget att riskerna vid hantering av farliga kemikalier redovisas på ett öppet sätt".

Man frågar sig hur en sådan redovisning skall ske. Även om det, som anförs i statsrådets svar, finns beredskapsplaner, är allmänheten i dag mycket dåligt informerad. Själv bor jag på Hisingen i Göteborg, och där kan det enligt vissa bedömare inträffa en likadan explosion som den i Mexico City, som skördade 500 dödsoffer. På Hisingen finns också många industrier som

hanterar farliga ämnen. Jag och de flesta andra hisingenbor undrar i dag vilka risker vi löper i vårt boende.

Jag vill mot denna bakgrund ställa en följdfråga till jordbruksministern: Är jordbruksministern beredd att medverka till att det införs någon form av informationsplikt för industri och samhälle gentemot den enskilde medborgaren, så att alla som är berörda av farliga industrier informeras om vad som kan hända och om vad man i så fall skall göra? Jag tror att en sådan informationsplikt skulle vara väldigt bra.

Anf. 36 Jordbruksminister SVANTE LUNDKVIST:

Herr talman! Vi är överens om angelägenheten av att vi kan få en så god information som möjligt i dessa sammanhang. För att markera att mitt parti – liksom jag själv – inte var nöjt med sakernas tillstånd tillsatte regeringen som första åtgärd vid tillträdet hösten 1982 den s. k. kemikommissionen, som hade i uppdrag att försöka åstadkomma en möjlighet för oss att få en bättre kontroll över kemikaliehanteringen. Den har nu lagt fram sina förslag, som har varit föremål för remissbehandling, och vi arbetar nu med en proposition, som vi hoppas skall kunna redovisas för riksdagen någon gång i början, på mars. Den skall innehålla förslag till åtgärder som skall ge oss ett bättre grepp om hanteringen av de farliga kemikalierna.

Anf. 37 MARIE-ANN JOHANSSON (vpk):

Herr talman! Kemikommissionen lägger såvitt jag vet inte fram några förslag som innebär att den vanlige medborgaren skulle få bättre information. Jag vill därför ytterligare motivera den fråga som jag ställde.

Jag tror att allmänhetens beredskap, inte bara samhällets, måste förbättras. I dag ges det, som jag sagt, inte någon information. Jag tror att en informationsplikt skulle medföra många positiva effekter. Vi skulle få veta vilka risker vi har att leva med. Vi skulle också få veta vilken beredskap som finns inom kommunen och inom industrin liksom på vilket sätt vi skall skydda oss om olyckan är framme. En informationsplikt skulle också tvinga fram en kartläggning av miljöfarlig industri och beredskapsplaner. Likaså skulle den ge oss underlag för en nyttig debatt om etableringen av miljöfarlig industri. Ibland är nog den bästa beredskapen att flytta industrier.

Jag menar också att det är viktigt att industrin kontrolleras mycket mera än vad som görs i dag. Vi kommer säkerligen inte helt ifrån miljöfarlig industri, men ett krav som allmänheten måste ställa är förstås att den drivs under perfekta förhållanden. Hela processen måste underställas noggranna och täta kontroller. Det får inte vara så att materialfel eller uttjänta redskap av olika slag tillåts orsaka miljökatastrofer.

Denna vecka har vi varje dag i TV fått rapporter om gasexplosioner i Mellaneuropa. Tankarna har inte tålt den ovanliga kylan. De problemen kanske vi klarar i Sverige – vi är ju vana vid ett kallt klimat – men man frågar sig om vi har en förvaring och hantering av miljöfarliga ämnen som står pall för alla olika slag av yttre påfrestningar.

En annan följdfråga som infinner sig efter de senaste veckornas händelser

är om jordbruksministern ämnar se över och skärpa bestämmelserna generellt vad gäller hanteringen av miljöfarliga ämnen.

Anf. 38 Jordbruksminister SVANTE LUNDKVIST:

Herr talman! Jag har redan i mitt svar och i mina repliker hänvisat dels till vad försvarsministern kommer att föreslå när det gäller räddningstjänsten, dels till den kommande propositionen om kemikaliehanteringen. Bland dessa åtgärder kommer att finnas insatser för att komma till rätta med de problem som Marie-Ann Johansson har tagit upp.

Anf. 39 MARIE-ANN JOHANSSON (vpk):

Herr talman! Vi får väl avvakta propositionen. Jag antar att jordbruksministern vet att vi i vårt parti inte var nöjda i kemikommissionen utan lämnade reservationer. Vi har också väckt motioner. Jag hoppas att propositionen med hänsyn till kemikommissionens utredning kommer att innebära en skärpning och inte en uppluckring. Då kanske vi kan bli ganska nöjda. Vi får alltså avvakta och se vad propositionen kommer att innehålla.

Överläggningen var härmed avslutad.

11 § Svar på fråga 1984/85:289 om lekmännens inflytande i försäkringskassornas pensionsdelegationer

Anf. 40 Socialminister STEN ANDERSSON:

Herr talman! Margareta Persson har frågat mig om jag snart kommer att lägga fram förslag till förändringar som stärker lekmännens inflytande i pensionsdelegationerna.

Regeringen tillsatte i december 1983 en arbetsgrupp för att slutföra arbetet med ökad medverkan av förtroendevalda vid beslut i försäkringskassorna. Som underlag för detta arbete finns en översyn gjord av riksförsäkringsverket och Försäkringskassaförbundet. Enligt vad jag, erfarit beräknar arbetsgruppen att överlämna sina förslag till regeringen före sommaren 1985. Frågan kommer därefter att beredas på sedvanligt sätt inom regeringskansliet. Jag är därför inte nu beredd att ta ställning till frågan om vilka förändringar som kan bli aktuella för att stärka lekmännens inflytande i försäkringskassorna.

Anf. 41 MARGARETA PERSSON (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka för svaret. Jag anade att det inte skulle bli något mer innehåll i svaret. Ändå har jag valt att ställa frågan, helt enkelt därför att jag tror det är djupt allvarligt för vår demokrati om pensionsdelegationernas lekmannainflytande sätts ur spel. Jag är medveten om att man arbetar med dessa frågor. Däremot vet jag inte i vilken riktning arbetet går. Därför ville jag återigen här i riksdagen betona allvaret i en utveckling som nu lett fram till att lekmännen i pensionsdelegationerna i praktiken mycket

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om lekmännens
inflytande i försäkringskassornas
pensionsdelegationer*

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om lekmännens
inflytande i försäkringskassornas
pensionsdelegationer*

sällan medverkar till en förändring av den föredragandes förslag.

Naturligtvis kan man tolka detta på två sätt. Ett sätt är att säga: Så bra då, tjänstemännen kommer alltid med rätt förslag. Ett annat sätt att tolka det hela på är att säga: Det måste betyda att lekmännen körs över av experter. Det politiska resultatet, beroende på hur man tolkar det, blir helt olika.

I Norge har det högerstyrda Stortinget beslutat att avskaffa de folkvalda i pensionsdelegationerna. De ansågs byråkratiska, och det skulle vara tungrott att ha dem kvar. Nu är det tjänstemännen själva som bestämmer. Jag tror att det är en livsfarlig utveckling. Det måste finnas lekmän med, som med egna ögon och sinnen upplevt arbetskamrater eller vänner, t. ex. inom en handikapporganisation, och som kan se på förslagen utifrån social aspekt, inte bara medicinsk. Det är också viktigt att behålla de direkta kanalerna mellan myndigheter och medborgarna. Det är den delen som måste förstärkas, inte uttunnas ytterligare. Men om man tolkar det faktum att de flesta pensionsdelegationer alltid är ense om föredragandens förslag som bra, då skulle man hamna på norsk linje.

Jag menar i stället att det faktum att lekmännen låter sig nöja med experternas förslag inte alls betyder att de egentligen delar deras åsikter. Det framkommer klart i den rättssociologiska analys av beslutsprocessen i en lekmanaförsamling som Antionette Hetzler nyligen gjort. Lekmännen upplever att de är ense om besluten, men när de fick ta ställning till typfall oberoende av varandra utan att det fanns förslag till beslut, avvek de markant från varandra i uppfattningen. Det tyder på att lekmännen egentligen har erfarenheter och åsikter som inte kommer fram i dagens delegationer. Därför vill jag fråga: Kommer regeringens förslag att gå ut på att lekmännens inflytande förstärks i förhållande till föredragande tjänstemans och läkarnas?

Anf. 42 Socialminister STEN ANDERSSON:

Herr talman! I direktiven till den arbetsgrupp som regeringen tillsatte uttalade jag den bestämda uppfattningen att lekmanainflytandet skall förstärkas. Det är efter de riktlinjerna som arbetsgruppen arbetar, och jag förmodar att det är på den grunden som förslaget kommer att fotas.

Anf. 43 MARGARETA PERSSON (s):

Herr talman! Menar socialministern också att det då handlar om att förstärka de "riktiga" lekmännens inflytande i förhållande till läkarnas inflytande? I den studie som jag hänvisade till framkommer det mycket tydligt att läkarna både formellt och informellt har en mycket stark ställning och att deras inflytande vida överstiger de övriga lekmännens. Läkarnas bedömning baseras ju på medicinska kunskaper, medan de övriga lekmännen anlägger sociala aspekter, som måste få större tyngd än vad som är fallet i dag.

Anf. 44 Socialminister STEN ANDERSSON:

Herr talman! Jag skall inte gå före den debatt som kommer när gruppens förslag föreligger.

Lekmännens inflytande måste alltid – i det här sammanhanget som i andra – grundas på de kunskaper och de erfarenheter som lekmännen besitter – kunskaper och erfarenheter om människors situation i området, arbetsplatsförhållanden och annat. Har man sådana erfarenheter och kunskaper, kan man göra sig gällande mot alla slags experter, också mot läkarna.

Överläggningen var härmed avslutad.

12 § Föredrogs och hänvisades

Motionerna

- 1984/85:669–672 till konstitutionsutskottet
- 1984/85:673 och 674 till finansutskottet
- 1984/85:675–687 till skatteutskottet
- 1984/85:688–693 till justitieutskottet
- 1984/85:694 och 695 till lagutskottet
- 1984/85:696–699 till utrikesutskottet
- 1984/85:700 till försvarsutskottet
- 1984/85:701–706 till socialförsäkringsutskottet
- 1984/85:707–714 till socialutskottet
- 1984/85:715–722 till kulturutskottet
- 1984/85:723–733 till utbildningsutskottet
- 1984/85:734–749 till trafikutskottet
- 1984/85:750–760 till jordbruksutskottet
- 1984/85:761–768 till näringsutskottet
- 1984/85:769–781 till arbetsmarknadsutskottet
- 1984/85:782–786 till bostadsutskottet
- 1984/85:787 till skatteutskottet
- 1984/85:788 till finansutskottet
- 1984/85:789 till justitieutskottet
- 1984/85:790 till socialutskottet
- 1984/85:791 till utbildningsutskottet
- 1984/85:792 till utrikesutskottet
- 1984/85:793 och 794 till socialförsäkringsutskottet
- 1984/85:795 till socialutskottet
- 1984/85:796 till konstitutionsutskottet
- 1984/85:797 till utbildningsutskottet
- 1984/85:798 till justitieutskottet
- 1984/85:799 till bostadsutskottet
- 1984/85:800 till socialförsäkringsutskottet
- 1984/85:801 till socialutskottet
- 1984/85:802 till utbildningsutskottet
- 1984/85:803 till socialförsäkringsutskottet
- 1984/85:804 till arbetsmarknadsutskottet
- 1984/85:805 till socialutskottet
- 1984/85:806 till kulturutskottet
- 1984/85:807 till utbildningsutskottet

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

*Om lekmännens
inflytande i försäkringskassornas
pensionsdelegationer*

1984/85:808 till arbetsmarknadsutskottet

1984/85:809 till skatteutskottet

13 § Anmäldes och bordlades

Motionerna

1984/85:810 av *Sten Andersson* i Malmö

Förbättrade kontakter mellan myndigheter och allmänhet.

1984/85:811 av *Görel Bohlin*

Ändring av namn på riksdagsutskott

1984/85:812 av *Berit Löfstedt m. fl.*

Lokalisering till Linköping av centrumet för administrativ databehandling

1984/85:813 av *Mona Saint Cyr*

Grundlagsfäst egendomsskydd

1984/85:814 av *Mona Saint Cyr*

Högtidlighållande av Svenska flaggans dag i riksdagen, m. m.

1984/85:815 av *Lars Werner m. fl.*

Kyrkans skiljande från staten

1984/85:816 av *Lars Werner m. fl.*

Sammansättningen av riksdagens utskott

1984/85:817 av *Lars Werner m. fl.*

Riksdagsvalens 4-procentsspärr

1984/85:818 av *Bengt Westerberg m. fl.*

Presstödet

1984/85:819 av *Ulf Adelson m. fl.*

Avveckling av löntagarfonderna, m. m.

1984/85:820 av *Per-Ola Eriksson*

Prioriterad bankutlåning för näringslivsutveckling i Norrbottens län

1984/85:821 av *Hugo Hegeland*

Redovisningen av statsbudgeten

1984/85:822 av *Lars Tobisson m. fl.*

Betalningar till och från staten

1984/85:823 av *Lars Werner m. fl.*

En rättvis fördelningspolitik

1984/85:824 av *Sten Andersson* i Malmö

Ändrad minimiålder för inköp av alkoholhaltiga drycker

1984/85:825 av tredje vice talman *Karl Erik Eriksson*

Höjd skattefri gräns vid uthyrning av fritidshus

1984/85:826 av *Hugo Hegeland*

Sänkt inkomstskatt för vissa svenska forskare

1984/85:827 av *Gullan Lindblad*

Beskattningen av prästers tjänstebostäder

1984/85:828 av *Erik Olsson*

Sänkning av arvsskatten m. m.

1984/85:829 av *Bengt-Ola Rytting*

Livränta som likvid i fastighetsaffärer

1984/85:830 av *Bengt Silfverstrand* och *Hans Pettersson* i Helsingborg

Översyn av lagen mot skatteflykt

1984/85:831 av *Börje Stensson* och tredje vice talman *Karl Erik Eriksson*

Kvarkskatteavgiften

1984/85:832 av *Anders Svärd*

Beskattningsreglerna för fosterföräldrar och fosterbarn

1984/85:833 av *Gunnar Björk* i Gävle och *Gunnel Jonäng*

En ny lokal kriminalvårdsanstalt i Hudiksvall

1984/85:834 av *Gunnar Björk* i Gävle och *Gunnel Jonäng*

Konsumentpolitiskt stöd till hemkonsulenter

1984/85:835 av *Görel Bohlin*

Barns rättegångskostnader vid tvist om underhållsbidrag

1984/85:836 av *Margareta Gard* och *Siri Häggmark*

Avdraget på underhåll vid underhållsskyldigs umgänge med barn

1984/85:837 av *Stina Gustavsson m. fl.*

Hemkonsulentverksamheten

1984/85:838 av *Erik Olsson*

Försäkringstagares skyldigheter och rättigheter

1984/85:839 av *Mona Saint Cyr*

En enhetlig myndighetsålder

1984/85:840 av *Mona Saint Cyr m. fl.*

Förköpsrätt för arrendatorer

1984/85:841 av *Jan-Erik Wikström* och *Kerstin Anér*

Översyn av patentlagens bestämmelser om biologiska uppfinningar

1984/85:842 av *Pär Granstedt*

Sydafrikas medlemskap i GATT

1984/85:843 av *Pär Granstedt m. fl.*

Vapenexporten till Indonesien

- 1984/85:844 av *Birger Hagård*
Biståndet till Angola
- 1984/85:845 av *Margaretha af Ugglas*
Internationellt stöd till hotade naturmiljöer
- 1984/85:846 av *Pär Granstedt*
Läroplan för värnpliktsutbildningen
- 1984/85:847 av *Bengt-Ola Rytta m. fl.*
Upprustning av Rommehedslägrer
- 1984/85:848 av *Gösta Andersson och Agne Hansson*
Lägre sjukförsäkringsavgifter för småföretagare
- 1984/85:849 av *Görel Bohlin*
Maximigränsen för kompensation vid inkomstbortfall på grund av sjukdom
- 1984/85:850 av tredje vice talman *Karl Erik Eriksson*
Högre sjukpenning för hemmafruar m. fl.
- 1984/85:851 av *Pär Granstedt m. fl.*
Översyn av sjukförsäkringssystemet för universitetsstuderande m. fl.
- 1984/85:852 av *Lars-Ove Hagberg m. fl.*
Återställande av pensionsnivån i delpensionsförsäkringen
- 1984/85:853 av *Margó Ingvardsson m. fl.*
Sjukpenningen till deltidsarbetande och säsongarbetande
- 1984/85:854 av *Margó Ingvardsson m. fl.*
Kostnadsfria tandproteser
- 1984/85:855 av *Bengt-Ola Rytta m. fl.*
Ersättningen vid delpension
- 1984/85:856 av förste vice talman *Ingegerd Troedsson*
Förmögenhetsprövningen i vissa fall för erhållande av studiemedel
- 1984/85:857 av *Margareta Gard*
Ändring i lagen om förlängt bidragsförskott för studerande
- 1984/85:858 av *Stina Gustavsson*
Lokal skolutveckling inom särskolan
- 1984/85:859 av *Inga Lantz m. fl.*
Specialistkompetensen inom primärvården
- 1984/85:860 av *Berit Löfstedt m. fl.*
En offensiv hälsopolitik
- 1984/85:861 av *Margareta Persson m. fl.*
Kartläggning av de cp-skadades situation, m. m.

1984/85:862 av *Mona Saint Cyr* och *Gullan Lindblad*
Legitimering av Doctors of Chiropractic

1984/85:863 av *Rosa Östh m. fl.*
Den psykiatriska vården

1984/85:864 av *Karin Ahrland*
Utbyggnad av Moderna museet

1984/85:865 av *Gunnar Björk* i Gävle
Bidrag till radioorganisationer

1984/85:866 av *Jörgen Ullenhag*
Statsbidragen till studentförbunden

1984/85:867 av *Lars Ernestam* och *Kenth Skårvik*
Fortbildningen av lärare

1984/85:868 av *Bertil Måbrink* och *Tore Claeson*
Fastighetsförvaltarutbildningen

1984/85:869 av *Arne Nygren*
Verksamheten vid Umeå universitet

1984/85:870 av *Björn Samuelson m. fl.*
Inrättande av en cirkusskola

1984/85:871 av *Rune Ångström*
Förstärkning av resurserna vid institutionen för miljö- och hälsoskydd vid
Umeå universitet

1984/85:872 av *Gösta Andersson* och *Agne Hansson*
Upprustning av vägnätet i Kalmar län

1984/85:873 av *Karl Boo* och *Rolf Rämgård*
En bro över Dalälven vid Hovnäs

1984/85:874 av tredje vice talman *Karl Erik Eriksson*
Översyn av gällande bestämmelser för s. k. A-traktor

1984/85:875 av *Agne Hansson m. fl.*
Turisttrafik på järnvägssträckan Växjö–Hultsfred–Västervik

1984/85:876 av *Helge Klöver*
Nybyggnad av riksväg 27 vid Värnamo

1984/85:877 av *Paul Lestander*
Återvinning av asfalt

1984/85:878 av *Rune Ångström*
Inlandsbanan

1984/85:879 av *Ulf Adelson m. fl.*
Miljö och energi

1984/85:880 av *Kerstin Andersson* och *Ingvar Karlsson* i Bengtsfors
Jordbrukets betydelse för norra Älvsborgs län

1984/85:881 av *Agne Hansson m. fl.*
Utveckling av vattenbruket vid sydostkusten och på Öland.

1984/85:882 av *Eric Hågelmark*
Blekinge som försökslän för miljöskydd

1984/85:883 av *Berit Löfstedt* och *Inge Carlsson*
En analys av dioxinriskerna

1984/85:884 av *Mona Saint Cyr*
Ändring i lagen om kemisk lövslybekämpning

1984/85:885 av *Kenth Skårvik* och *Kerstin Ekman*
Havsforskningslaboratoriet i Lysekil, m. m.

1984/85:886 av *Sten Andersson* i Malmö
Kollektiva hemförsäkringar

1984/85:887 av *Per-Ola Eriksson*
Börsintroduktion av LKAB

1984/85:888 av *Per-Ola Eriksson*
Ett energiföretag i Norrbottens län

1984/85:889 av *Per-Ola Eriksson*
Teknikspridning till små och medelstora företag i Norrbotten

1984/85:890 av *Per-Ola Eriksson m. fl.*
Ökat medelstillskott till Norrlandsfonden

1984/85:891 av *Pär Granstedt m. fl.*
Kärnkraftsreaktorn Ringhals 2

1984/85:892 av *Kersti Johansson* och *Inger Josefsson*
Ändringar i kreditupplysningslagen

1984/85:893 av *Paul Lestander*
Energiskogsodling

1984/85:894 av *Sven Ljungberg m. fl.*
Ökad sysselsättning inom sågverksindustrin

1984/85:895 av *Berit Löfstedt m. fl.*
Tillämpningen av modern informationsteknologi, m. m.

1984/85:896 av *Bengt-Ola Rytter m. fl.*
Träindustrins långsiktiga förutsättningar, m. m.

1984/85:897 av *Björn Samuelson*
Traktortillverkningen, m. m.

1984/85:898 av *Håkan Stjernlöf*

Vidgat integritetsskydd

1984/85:899 av *Rune Ångström*

Lägre eltariffer i de fem nordligaste länen

1984/85:900 av *Ulf Adelsohn m. fl.*

Arbetsmarknadspolitiken

1984/85:901 av *Sten Andersson* i Malmö

Ändrade regler för rätt till ersättning från arbetslöshetskassa

1984/85:902 av *Bertil Danielsson* och *Ewy Möller*

Utlokalisering av statlig verksamhet till Kalmar län

1984/85:903 av tredje vice talman *Karl Erik Eriksson*

Tillgodoräknande av anställning i annat nordiskt land för erhållande av
kontant arbetsmarknadsstöd

1984/85:904 av *Pär Granstedt m. fl.*

Arbetsvillkoren för deltidarbetande

1984/85:905 av *Lars-Ove Hagberg* och *Jörn Svensson*

Sammanhängande ledighet vid sparad semester

1984/85:906 av *Agne Hansson m. fl.*

Regionalpolitiska insatser i inre Småland och södra Östergötland

1984/85:907 av *Birgitta Johansson* och *Irène Vestlund*

Elevsociala insatser inom arbetsmarknadsutbildningen

1984/85:908 av *Oswald Söderqvist*

Verkningarna av regionalpolitiskt stöd till bilglastillverkningen

1984/85:909 av *Tore Claesson m. fl.*

Ändringar i byggnadsstadgan

1984/85:910 av *Margareta Gard*

Ändring i bostadsfinansieringsförordningen

1984/85:911 av *Ove Karlsson m. fl.*

Ökad forskning om fastigheters drift och underhåll

1984/85:912 av *Martin Olsson*

Bostadslångivningen till renskötande samefamiljer

1984/85:913 av *Lars Werner m. fl.*

Förmedlingen av bostäder

1984/85:914 av *Ingemar Eliasson* och *Jan-Erik Wikström*

Villkoren för sändningar i etermedia

1984/85:915 av *Ingemar Eliasson* och *Jan-Erik Wikström*

Sparkraven på Sveriges Radio

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

- 1984/85:916 av *Karl Boo m. fl.*
Järnvägssträckan Repbäcken–Malung m. m.
- 1984/85:917 av *Karl Boo m. fl.*
Upprustning av vissa järnvägssträckor i Dalarna och Värmland
- 1984/85:918 av *Lennart Brunander och Inger Josefsson*
Äldrestödet, m. m.
- 1984/85:919 av *Lennart Brunander och Inger Josefsson*
Den statliga upphandlingen, m. m.
- 1984/85:920 av *Lennart Brunander och Inger Josefsson*
Småföretagares arbetsgivaravgifter
- 1984/85:921 av *Lennart Brunander och Inger Josefsson*
En lokalradiostation i Sjuhäradsbygden, m. m.
- 1984/85:922 av *Lennart Brunander och Inger Josefsson*
Ett särskilt stöd till små skolor, m. m.
- 1984/85:923 av *Lennart Brunander och Inger Josefsson*
Järnvägssträckan Borås–Varberg, m. m.
- 1984/85:924 av *Lennart Brunander och Inger Josefsson*
Bevarande av odlad mark
- 1984/85:925 av *Bengt Westerberg m. fl.*
Kulturpolitiken
- 1984/85:926 av *Bengt Westerberg m. fl.*
Ökat anslag till Danshögskolan
- 1984/85:927 av *Alexander Chrisopoulos m. fl.*
Sjöfartspolitik
- 1984/85:928 av *Alexander Chrisopoulos m. fl.*
Utveckling av verksamheten vid det statliga rederiet Zenit
- 1984/85:929 av *Bengt-Ola Rytter m. fl.*
Basprogram för arbetsmarknadspolitiska åtgärder i vissa län
- 1984/85:930 av *Bengt-Ola Rytter m. fl.*
Återinförande av vinterbidraget inom byggbranschen

14 § Meddelande om fråga

Nr 66

Tisdagen den
22 januari 1985

Meddelades att följande fråga framställdes

den 22 januari

*Meddelande om
fråga*

1984/85:360 av tredje vice talman *Karl Erik Eriksson* (fp) till statsrådet *Bengt Göransson* om Sveriges Radios lokalredaktioner:

Enligt uppgifter i massmedia står lokalradions ledning inför ett mycket allvarligt hot om nedläggning av redaktioner ute i länen. Om de besparingar som Sveriges Radios styrelse kräver skall genomföras kommer det sannolikt att innebära att en rad lokalredaktioner måste dras in. I mitt hemlän Värmland kan besparingen t. ex. innebära att lokalredaktionerna i Torsby och Arvika kommer i riskzonen. "Säkert är att åtminstone en av redaktionerna då måste stängas" säger lokalradiochefen *Bengt Frykman* i ett uttalande.

Om en rad lokalradioredaktioner ute i länen måste dras in förfelas enligt min mening själva grundtanken med lokalradio – att snabbt förmedla nyheter och meddelanden från olika delar av länen.

Ett färskt exempel på lokalradions betydelse som informationskanal i en krissituation är gasolyckan i Karlskoga, då lokalradion sände nyheter och meddelanden många timmar. Detta var av mycket stort värde för allmänheten.

Med hänvisning till det anförda vill jag fråga statsrådet *Bengt Göransson*:

Är statsrådet beredd medverka till att lokalradions nät av redaktioner kan upprätthållas?

15 § Kammaren åtskildes kl. 14.24.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert